

BẢO HIỂM XÃ HỘI VIỆT NAM

CHUYÊN ĐỀ NGHIÊN CỨU KHOA HỌC:

**NÂNG CAO VAI TRÒ, HIỆU QUẢ CỦA SỔ BẢO
HIỂM XÃ HỘI TRONG CÔNG TÁC QUẢN
LÝ THU VÀ THỰC HIỆN CHÍNH SÁCH
BẢO HIỂM XÃ HỘI**

CHỦ BIÊN:
Thư ký:

CN. KIỀU VĂN MINH
CN. Nguyễn Tiến Quyết

Hà Nội - 2002

4952
2/1/04

**BẢO HIỂM XÃ HỘI
VIỆT NAM**

-----o0o-----

Số: **267/BHXH-NCKH**

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

-----o0o-----

Hà Nội, ngày **26** tháng **6** năm 2003

QUYẾT ĐỊNH CỦA TỔNG GIÁM ĐỐC BẢO HIỂM XÃ HỘI VIỆT NAM
V/v thành lập Hội đồng đánh giá kết quả nghiên cứu chuyên đề khoa học năm 2002

TỔNG GIÁM ĐỐC BẢO HIỂM XÃ HỘI VIỆT NAM

- Căn cứ Nghị định số 100/2002/NĐ-CP ngày 06 tháng 12 năm 2002 của Chính phủ quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Bảo hiểm xã hội Việt Nam;

- Căn cứ Quyết định số 1147/QĐ-KH ngày 01 tháng 06 năm 1996 của Bộ trưởng Bộ Khoa học - Công nghệ và Môi trường (nay là Bộ Khoa học - Công nghệ) về việc công nhận Bảo hiểm xã hội Việt Nam là đầu mối kế hoạch khoa học, công nghệ;

- Căn cứ Quyết định số 2626/BHXH-TTKH ngày 24 tháng 12 năm 2001 của Tổng Giám đốc Bảo hiểm xã hội Việt Nam về việc giao nhiệm vụ nghiên cứu khoa học năm 2002;

- Căn cứ Quyết định 278/2003/QĐ-BHXH-TTCTB ngày 12 tháng 3 năm 2003 của Tổng Giám đốc Bảo hiểm xã hội Việt Nam về chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Trung tâm Nghiên cứu khoa học bảo hiểm xã hội;

- Theo đề nghị của Giám đốc Trung tâm Nghiên cứu khoa học bảo hiểm xã hội,

QUYẾT ĐỊNH

Điều 1. Thành lập Hội đồng đánh giá kết quả nghiên cứu chuyên đề khoa học: *“Nâng cao vai trò, hiệu quả của sổ bảo hiểm xã hội trong công tác quản lý thu và thực hiện chính sách bảo hiểm xã hội”* do Cử nhân Kiều Văn Minh làm chủ biên.

Điều 2. Chỉ định và mời các thành viên sau đây vào Hội đồng đánh giá kết quả nghiên cứu:

1. Ông Phạm Thành, TS, Phó Tổng Giám đốc Bảo hiểm xã hội Việt Nam: Chủ tịch Hội đồng.

2. Ông Dương Xuân Triệu, TS, Giám đốc Trung tâm Nghiên cứu khoa học BHXH, Bảo hiểm xã hội Việt Nam: Nhận xét 1.

3. Ông Đào Văn Giáp, CN, Giám đốc Bảo hiểm xã hội Thành phố Hà Nội: Nhận xét 2.

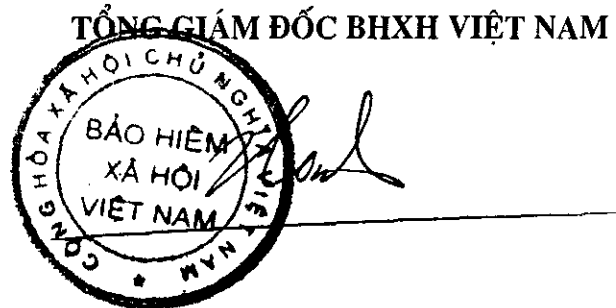
4. Ông Bùi Văn Hồng, TS, Phó Giám đốc Trung tâm Nghiên cứu khoa học BHXH, Bảo hiểm xã hội Việt Nam: Ủy viên

5. Bà Trịnh Thị Hoa, TS, Phó trưởng Phòng Quản lý khoa học, Trung tâm Nghiên cứu khoa học BHXH, Bảo hiểm xã hội Việt Nam: Thư ký hội đồng.

Điều 3. Quyết định này có hiệu lực thi hành kể từ ngày ký. Giám đốc Trung tâm Nghiên cứu khoa học BHXH, Trưởng ban Tổ chức cán bộ, Chánh Văn phòng Bảo hiểm xã hội Việt Nam, Chủ biên chuyên đề và các Ông (Bà) có tên ở Điều 2 chịu trách nhiệm thi hành Quyết định này./.

Nơi nhận:

- Như Điều 3;
- TGD, các Phó TGD;
- Trung tâm NCKH (4 bản)
- Lưu VP BHXH VN.

NGUYỄN HUY BAN

NHẬN XÉT CHUYÊN ĐỀ KHOA HỌC

"NÂNG CAO VAI TRÒ, HIỆU QUẢ CỦA SỔ BẢO HIỂM XÃ HỘI TRONG CÔNG TÁC QUẢN LÝ THU VÀ THỰC HIỆN CHÍNH SÁCH BẢO HIỂM XÃ HỘI "

**Người thực hiện: CN. Kiều Văn Minh,
Trưởng ban Quản lý thu BHXH.
Người nhận xét: TS. Dương Xuân Triệu,
Giám đốc Trung tâm Nghiên cứu khoa học BHXH.**

Bảo hiểm là một chính sách xã hội lớn của Đảng và Nhà nước ta nhằm đảm bảo đời sống cho người lao động, góp phần ổn định trật tự chính trị - xã hội.

Qua từng thời kỳ phát triển của đất nước, chế độ, chính sách BHXH cũng được bổ sung sửa đổi cho phù hợp với tình hình mới. Ngày 26/1/1995 Chính phủ đã ban hành Điều lệ Bảo hiểm xã hội kèm theo Nghị định 12/NĐ-CP chuyển đổi căn bản về BHXH từ cơ chế bao cấp chủ yếu dựa vào Ngân sách Nhà nước sang cơ chế quỹ BHXH dựa trên nguyên tắc có đóng có hưởng, người lao động, chủ sử dụng lao động và Nhà nước cùng tham gia đóng góp, hỗ trợ.

Đây là một bước ngoặt lớn trong lịch sử phát triển ngành BHXH Việt Nam. Từ nguồn thu BHXH này tạo cho quỹ BHXH độc lập với Ngân sách Nhà nước, tạo một nguồn đầu tư lớn, giảm nhẹ gánh nặng cho Ngân sách trong việc chi trả các chế độ BHXH cho người lao động. Việc quản lý thu BHXH của người lao động thông qua sổ BHXH theo Quy định tại điều 182, 183 chương XII Bộ Luật lao động.

Sổ BHXH là công cụ, phương tiện để quản lý việc đóng góp BHXH và giải quyết các chế độ BHXH của người lao động. Xuất phát từ nhu cầu thực tế mà CN. Kiều Văn Minh cùng tập thể tác giả đã chọn nghiên cứu chuyên đề khoa học **"Nâng cao vai trò, hiệu quả của sổ BHXH trong công tác quản lý thu và thực hiện chính sách bảo hiểm xã hội"**. Đây là một chuyên đề đáp ứng cả về mặt lý luận và mang ý nghĩa thực tế cao. Chuyên đề đưa ra sự cần thiết của sổ BHXH trong công tác quản lý, giải quyết chế độ BHXH; Qua quá trình cấp sổ BHXH trước đây đưa ra những bất cập cần giải quyết để hoàn thiện hơn công tác quản lý thu và thực hiện chính sách BHXH. Đây không chỉ là hiệu quả trong hiện tại mà còn trong tương lai để công tác quản lý hoạt động BHXH ngày càng hoàn thiện hơn.

Sau khi đọc 61 trang báo cáo kết quả nghiên cứu và 3 phụ lục của chuyên đề khoa học do CN. Kiều Văn Minh làm chủ biên, chúng tôi có một số nhận xét như sau:

Về tính cấp thiết của chuyên đề đã được đưa ra ở phần trên. Về kết cấu nội dung, ngoài phần mở đầu và kết luận, tác giả bố cục tổng thể theo 3 chương là hợp lý, dễ hiểu và đảm bảo tính logic.

Chương I: "Vai trò của sổ BHXH trong công tác quản lý thu và giải quyết chế độ BHXH". Trong 15 trang báo cáo, tập thể tác giả đã đưa ra cơ sở khoa học và vai trò của sổ BHXH trong quá trình theo dõi thu và giải quyết chế độ BHXH. Từ những cơ sở khoa học chung về sổ BHXH: là công cụ để quản lý, là căn cứ để giải quyết chính sách, về phương diện tài chính thì sổ BHXH còn là loại hồ sơ, chứng từ gốc thể hiện mức đóng góp của người lao động. Qua đó tác giả cho chúng ta thấy vai trò quan trọng của sổ BHXH trong công tác quản lý thu nộp BHXH và giải quyết chính sách của Hệ thống BHXH Việt Nam. Chính vì vai trò quan trọng của sổ BHXH mà BHXH Việt Nam đã có những qui định cụ thể trong việc cấp sổ BHXH: điều kiện, đối tượng và phạm vi cấp sổ BHXH. Bằng phương pháp phân tích những tiêu thức cụ thể trong cuốn sổ BHXH và việc cấp sổ BHXH tập thể tác giả đã đánh giá đúng vai trò của sổ BHXH trong công tác quản lý của ngành BHXH Việt Nam.

Chương II: "Thực trạng quản lý sổ BHXH hiện nay ở Việt Nam". Từ trang 21 đến trang 49, tác giả đã khái quát hoá về chính sách BHXH ở Việt Nam theo từng mốc thời gian. Mỗi một giai đoạn là một mốc lịch sử nó gắn liền với việc phát triển của đất nước, mỗi một giai đoạn đều có sự sửa đổi, bổ sung chính sách BHXH sao cho phù hợp với tình hình mới. Để đưa ra những kinh nghiệm hay cần phát huy, những bất cập cần khắc phục thì phải đánh giá được thực trạng, chính vì thế tập thể tác giả đã trình bày một bức tranh khá đầy đủ về thực trạng quản lý và sử dụng sổ BHXH ở Việt Nam hiện nay. Việc thực hiện này được thông qua một số văn bản hướng dẫn của các bộ ngành có liên quan và của cơ quan BHXH Việt Nam để các đơn vị làm nhiệm vụ quản lý và cấp sổ BHXH có một trình tự cấp, quản lý sổ sao cho hợp lý và thuận lợi cho cả người lao động và người quản lý. Cũng từ đó việc cấp sổ BHXH từ năm trước cho đến nay đã rút ra được những bài học kinh nghiệm cả hiệu quả, lợi ích đạt được cũng như tồn tại cần khắc phục. Chúng tôi đồng tình với những bài học này (từ trang 47 đến trang 49).

Chương III: "Phương hướng và giải pháp hoàn thiện sổ BHXH trong công tác quản lý thu và thực hiện chính sách BHXH". Tác giả xác định sổ BHXH là một công cụ trong hệ thống công cụ quản lý BHXH. Vậy sổ BHXH sẽ phải có thêm những tiêu thức gì bổ sung cho phù hợp với việc mở rộng chế độ, đối tượng hiện nay và sau này. Qui trình quản lý thu nộp cũng cần phải hoàn thiện theo hướng tập trung đầu mối quản lý. Công tác cấp, quản lý và sử

dụng số BHXH cần phải được cải cách về thủ tục hành chính, tăng cường ứng dụng công nghệ tin học để đảm bảo nhanh chóng, chính xác, thuận lợi vừa đáp ứng yêu cầu của ngành vừa theo chủ trương công nghiệp hoá hiện đại hoá của Đảng đề ra. Đó hoàn thiện qui trình giải quyết chế độ BHXH chỉ cần thông qua số BHXH mà không cần đến nhiều loại giấy tờ khác. Để đưa ra được những phương hướng hoàn thiện này, tập thể tác giả đã có quá trình làm việc, nghiên cứu rất nghiêm túc, chúng tôi đánh giá cao những kiến nghị được đưa ra như:

- Luật hoá các văn bản hiện hành (trang 51).
- Hoàn thiện về hình thức, nội dung số BHXH (trang 52 - 58).
- Hoàn thiện qui trình giải quyết chế độ BHXH và điều kiện quản lý số BHXH (trang 59 - 60).

Những kiến nghị này mang một ý nghĩa thực tiễn cao không chỉ trong giai đoạn hiện nay mà còn trong tương lai. Việc ứng dụng những kiến nghị này trong thực tế sẽ là những cải cách hành chính lớn làm cho công tác BHXH ngày một hoàn thiện hơn.

Bên cạnh những kết quả đạt được là tính thực tế thông qua việc tổng hợp, đánh giá, phân tích sâu sát trên nhiều phương diện, nhưng chuyên đề vẫn còn một số hạn chế về câu chữ, lỗi chính tả, cách trình bày trong từng chương.

Đánh giá chung: Bộ cục tổng thể hợp lý, chuyên đề bám sát thực tế. Tập thể tác giả đã thể hiện sự nghiên cứu, làm việc nghiêm túc thông qua sự tổng hợp, phân tích, đánh giá sát sao. Chuyên đề đáp ứng được yêu cầu của một chuyên đề nghiên cứu khoa học, đề nghị hội đồng nghiệm thu chuyên đề thông qua.

Hà Nội, ngày 7 tháng 7 năm 2003
Người nhận xét

TS. Dương Xuân Triệu

NHẬN XÉT CHUYÊN ĐỀ KHOA HỌC

"NÂNG CAO VAI TRÒ, HIỆU QUẢ CỦA SỔ BẢO HIỂM XÃ HỘI TRONG CÔNG TÁC QUẢN LÝ THU VÀ THỰC HIỆN CHÍNH SÁCH BẢO HIỂM XÃ HỘI"

Chủ biên chuyên đề: *Kiều Văn Minh*
Trưởng ban quản lý Thu BHXH

Người nhận xét: *Đào Văn Giáp*
Giám đốc BHXH thành phố Hà nội.

I. Sự cần thiết của chuyên đề.

Bảo hiểm xã hội là một chính sách xã hội lớn của Nhà nước ta nhằm đảm bảo và ổn định đời sống chính trị, xã hội cho đất nước nói chung và cho người lao động tham gia đăng ký và đóng bảo hiểm xã hội nói riêng khi bản thân và gia đình hết khả năng lao động, gặp rủi ro khi ốm đau, thai sản, tai nạn lao động, hưu trí, tử tuất.

Từ ngày thành lập nước Việt Nam dân chủ cộng hoà cho đến nay (trước khi ban hành mẫu sổ BHXH - Điều 3 - Quyết định 1443/LĐ-TBXH ngày 09/10/1993 của Bộ trưởng Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội) thì các Sắc lệnh - Điều lệ tạm thời của Nhà nước và Chính phủ chưa đề cập đến sổ BHXH.

Điều lệ BHXH Việt Nam được ban hành kèm theo Nghị định 12/CP của Chính phủ ngày 26/01/1995 cùng với sự ra đời của hệ thống Bảo hiểm xã hội Việt Nam gồm 3 cấp: Trung ương - Tỉnh, thành phố và Quận, huyện. Hệ thống quản lý quỹ bảo hiểm xã hội đã được tập trung vào một đầu mối, các chế độ, chính sách bảo hiểm xã hội được tập trung giải quyết theo một cơ quan chuyên trách. Do vậy, việc nghiên cứu chuyên đề "Nâng cao vai trò, hiệu quả của sổ bảo hiểm xã hội trong công tác quản lý thu và thực hiện chính sách bảo hiểm xã hội" là hết sức cần thiết và là nhu cầu tất yếu khách quan đối với mối quan hệ 3 bên "Chủ sử dụng lao động - Người lao động và Bảo hiểm xã hội".

II. Những đóng góp của chuyên đề

Qua thực trạng cấp và sử dụng sổ bảo hiểm xã hội trong quá trình quản lý và giải quyết các chế độ bảo hiểm xã hội trong những năm qua thì những đóng góp của chuyên đề: "Nâng cao vai trò, hiệu quả của sổ bảo hiểm xã hội trong công tác quản lý thu và thực hiện chính sách bảo hiểm xã hội" đã góp phần tháo gỡ được những tồn tại, vướng mắc trong công tác cấp sổ và sử dụng sổ để quản lý thu bảo hiểm xã hội và thực hiện các chế độ bảo hiểm xã hội.

Chuyên đề cũng đã đánh giá cụ thể được những ưu điểm, tồn tại trong việc cấp sổ bảo hiểm xã hội và sử dụng sổ bảo hiểm xã hội trong việc tổ chức thu bảo hiểm xã hội cũng như thực hiện các chế độ bảo hiểm xã hội.

III. Những tồn tại của chuyên đề:

Bên cạnh những kết quả đã đạt được nêu trên, chuyên đề cũng còn một số những điểm còn tồn tại.

Về kết cấu chương mục:

Mục II của Chương I: "Căn cứ pháp luật và những cơ sở pháp lý của việc cấp, quản lý và sử dụng sổ bảo hiểm xã hội" nên đổi lên mục I (vì có cơ sở pháp lý rồi mới dẫn đến cơ sở khoa học).

Tại Điểm 1 - Mục II - Chương III "Một số ý kiến, kiến nghị và hoàn thiện cơ chế" cần nêu cụ thể hơn nữa nhằm giúp cho việc thực hiện tiếp theo có hiệu quả hơn.

Đánh giá chung: "Nâng cao vai trò, hiệu quả của sổ bảo hiểm xã hội trong công tác quản lý thu và thực hiện chính sách bảo hiểm xã hội" là một nghiên cứu khoa học đã nêu được tình hình thực trạng cũng như kết quả trong cấp sổ bảo hiểm xã hội đồng thời đã có những đề xuất kiến nghị giúp cho công tác thu và thực hiện chính sách bảo hiểm xã hội trong thời gian tới thuận lợi.

Đề nghị hội đồng cho nghiệm thu chuyên đề.

Hà nội, ngày 21 tháng 7 năm 2003

Người nhận xét

Đào Văn Giáp

BẢO HIỂM XÃ HỘI VIỆT NAM

TÓM TẮT CHUYÊN ĐỀ NGHIÊN CỨU KHOA HỌC:

NÂNG CAO VAI TRÒ, HIỆU QUẢ CỦA SỔ BẢO HIỂM XÃ HỘI TRONG CÔNG TÁC QUẢN LÝ THU VÀ THỰC HIỆN CHÍNH SÁCH BẢO HIỂM XÃ HỘI

CHỦ BIÊN:
Thư ký:

CN. KIỀU VĂN MINH
CN. Nguyễn Tiến Quyết

Hà Nội - 2002

**CÁC THÀNH VIÊN
THAM GIA NGHIÊN CỨU CHUYÊN ĐỀ**

1. Vũ Mạnh Chũ - Ban Thu BHXH.
2. Trần Việt Hưng - Ban Thu BHXH.